

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**«Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська»**

**першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 035 Філологія
(спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська)
галузь знань 03 Гуманітарні науки
(2022 рік набору)**

Полтава, 2025 р.

Програма атестаційного екзамену. Освітньо-професійна програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська), галузь знань 03 Гуманітарні науки.

ВНЕСЕНО

кафедрою германської і української філології Полтавського державного аграрного університету 01 вересня 2025 р. протокол № 1.

РОЗРОБНИКИ:

Воловик Лариса, к. філол. н., доцент, доцент кафедри германської і української філології;

Люлька Вікторія, к. філол. н., доцент, доцент кафедри германської і української філології;

Мокляк Оксана, к. філол. н., доцент, доцент кафедри германської і української філології;

Савенкова Олена, старший викладач кафедри германської і української філології;

Тагільцева Яніна, к. філол. н., доцент, доцент кафедри германської і української філології.

СХВАЛЕНО радою з якості вищої освіти спеціальності «Філологія» Полтавського державного аграрного університету 01 вересня 2025 р., протокол № 1.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ЗМІСТ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ	6
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ	15

ВСТУП

Атестація здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія (спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська), галузь знань 03 Гуманітарні науки здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, галузь знань 03 Гуманітарні науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, навчального плану та робочого навчального плану.

Технічне забезпечення атестації здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія (спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська), галузь знань 03 Гуманітарні науки забезпечується відповідно до Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Полтавському державному аграрному університеті та Програми атестації здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія (спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська), галузь знань 03 Гуманітарні науки.

Відповідно до Програми атестації здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія (спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська), галузь знань 03 Гуманітарні науки формою атестації здобувачів вищої освіти є атестаційний екзамен.

Мета проведення атестаційного екзамену – перевірити на завершальному етапі навчання здобувачів вищої освіти рівень досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей, що визначені Стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, галузь знань 03 Гуманітарні науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньо-професійною програмою «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія (спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська), галузь знань 03 Гуманітарні науки.

Для проведення атестації здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія (спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад

включно), перша – англійська), галузь знань 03 Гуманітарні науки створюється екзаменаційна комісія. Головою екзаменаційної комісії призначається фахівець у галузі філології.

До проходження атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали навчальний план першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в повному обсязі.

Атестаційний екзамен передбачає виконання комплексу атестаційних завдань.

Засобами оцінювання рівня професійних знань, умінь та навичок бакалавра, ступеня сформованості його професійних компетентностей є: практичні завдання в усній (говоріння за темою поданого повідомлення (англійська мова), виконання усного перекладу з англійської мови на державну) і в письмовій (виконання завдання на письмовий переклад з державної мови на англійську та з німецької мови на державну) формах, тестові завдання з літературознавчих освітніх компонентів, аудіювання.

ЗМІСТ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Лінгвістичний складник

Лексичний блок (англійська мова)

Тема 1. Риси особистості.

Про себе. Інтереси молодих людей в англomовних країнах та Україні. Проблеми молодих людей в англomовних країнах та в Україні. Зовнішність та характер. Зовнішність мого друга.

Тема 2. Родинне життя.

Родинні стосунки. Традиції одруження та вінчання в англomовних країнах та в Україні. Виховання дітей. Проблеми в родині. Сім'я, де один з батьків.

Тема 3. Студентське життя та навчання.

Моє навчання в університеті. Шляхи та способи навчання. На уроці англійської мови. Мови світу. Робочий день студента. Відомі університети. Кембридж. Відомі університети. Оксфорд. Відомі університети. Гарвард. Вихідний день студента. Візит до театру.

Тема 4. Свій дім.

Дома та ведення домашнього господарства в Україні. Умови життя. Всередині будинку. Студентський гуртожиток. Ведення домашнього господарства.

Тема 5. Географія й місцевість.

Європейська країна, яку б я хотів відвідати. Похід на пікнік. На морському узбережжі. Рідне місто / село. Відвідування цікавих місць міста Києва. Міське та сільське життя.

Тема 6. Їжа та кухня.

Їжа та напої. Eating Звички харчування в англomовних країнах та в Україні. Різні типи закладів харчування в англomовних країнах та в Україні. Моя улюблена страва, рецепт. Улюблена їжа англійців. Улюблені напої англійців. Ресторани Лондона. Поведінка за столом.

Тема 7. Поїздки. Столиці.

Поїздки літаком, морем, залізницею. Мандрівка на машині, велосипеді, „автостопом”. Вид транспорту, що найбільше мені подобається. Лондон. Нью-Йорк. Київ – столиця України.

Тема 8. Відпочинок і спорт.

Літні та зимові види спорту. Спорт та ігри, які популярні в англomовних країнах. Олімпійські ігри.

Тема 9. Україна та українці.

Географічне положення. Клімат. Довгий шлях до незалежності. Українські традиції та свята. Міста України. Відомі люди України.

Тема 10. Світ навколо нас.

Природа та захист навколишнього середовища. Промисловість та сільське господарство. Проблеми захисту навколишнього середовища та їх вирішення. Охорона навколишнього середовища. Світовий екологічний Рух.

Тема 11. Освіта.

Система середньої освіти в англomовних країнах. Типи шкіл. Середня освіта в Україні. Проблеми виховання дітей. Дисципліна в школі.

Тема 12. Закон і злочин.

Суди та судовий розгляд. Впровадження законів в життя в англomовних країнах та Україні. Права людини. Конституція України.

Тема 13. Політична система.

Типи державного устрою країн. Вибори, політичні партії та рух. Останні національні та міжнародні політичні тенденції. Уряд англomовних країн та України. Структура політичної системи України та англomовних країн. Вибори, політичні партії та рух.

Тема 14. Вища освіта. Робота перекладача.

Система вищої освіти в англomовних країнах та Україні. Студентське життя в британських та американських університетах.

Головні (основні) риси гарного перекладача. Труднощі роботи перекладача та шляхи їх подолання.

Граматичний блок (англійська мова)

Тема 1. Граматика як розділ мовної системи.

Морфологія і синтаксис як розділи граматики, предмет теоретичної граматики, зв'язок теоретичної граматики з теоретичними дисциплінами, порівняння суті теоретичної граматики і практичної граматики. Морфемна структура слова: визначення морфеми і слова, традиційна класифікація морфем, дистрибутивні типи морфем.

Тема 2. Основні граматичні поняття. Частини мови в сучасній англійській мові.

Категоріальна структура слова: граматична категорія, граматичне значення, граматична форма (аналітична і синтетична), граматична опозиція. Класифікація частин мови. Різні підходи до класифікацій. Повнозначні частини мови. Службові частини мови. Критерії приналежності до певної частини мови: семантичний, формальний, функціональний.

Тема 3. Повнозначні частини мови. Іменник.

Загальні риси повнозначних частин мови. Іменник як повнозначна частина мови: лексико-граматичне значення іменника, формальні ознаки, функціональні ознаки. Категорія роду. Проблема визначення роду. Категорія відмінка. Граматична опозиція категорії відмінка. Теорії відмінка англійської мови. Семантичні типи присвійного відмінка. Категорія числа. Граматична опозиція категорії числа (однина – множина). Продуктивні і непродуктивні способи вираження граматичної опозиції. Явище лексикалізації множини. Абсолютна однина (*singularia tantum*) і абсолютна множина (*pluralia tantum*).

Тема 4. Дієслово. Час і аспект як граматичні категорії дієслова.

Дієслово як повнозначна частина мови. Система граматичних категорій. Категорія часу. Категорія базового часу і проспекта. Нейтралізація майбутнього часу. Засоби вираження часу/часових відносин (морфологічні, синтаксичні, лексичні). Функціональна транспозиція граматичних часових форм. Категорія аспекта. Аспект як вираження характеру дії, загальний, тривалий і перфектний аспекти, аспектна категорія розвитку, аспектна категорія ретроспекта. Різні способи вираження характеру дії (власне дієслівна форма, граматична структура, лексичні засоби). Часткові аспекти: початок дії (the ingressive character of the action), завершення дії (the terminative character of the action), однократна дія (actions of single occurrence), частотна дія (frequentative character of the action). Функціональна транспозиція у вираженні аспекта.

Тема 5. Категорії стану і способу в системі дієслів англійської мови.

Категорія стану дієслів. Граматична опозиція активного і пасивного станів. Розрізнення форм пасивного стану (пасивна дія, дієслівний присудок) і активного стану (стан об'єкта, складений іменний присудок), ідентичних за формою. Проміжні стани (зворотний, взаємний, середній). Граматичні структури, що виражають середній стан. Граматична опозиція «прямий спосіб – непрямий спосіб». Дійсний спосіб, наказовий спосіб, умовний спосіб.

Тема 6. Словосполучення як найменша синтаксична одиниця.

Загальна характеристика синтаксиса. Основні синтаксичні поняття. Синтаксична одиниця. Синтаксичне значення. Синтаксична форма. Синтаксична функція. Синтаксична позиція. Синтаксичні зв'язки. Типи синтаксичних зв'язків: сурядний, підрядний, предикативний. Визначення словосполучення. Порівняння словосполучення і речення. Класифікація словосполучень. Сурядні словосполучення. Підрядні словосполучення. Предикативні словосполучення. Іменникові підрядні словосполучення. Примодифікація, постмодифікація, змішана модифікація. Дієслівні підрядні словосполучення. Іменна комплементація, адverbіальна комплементація, змішана комплементація. Прикметникові, займенникові, прислівникові підрядні словосполучення.

Тема 7. Просте речення як монопредикативна конструкція.

Просте речення – конструкція з одним предикативним центром. Класифікація простих речень за комунікативним типом, за структурою. Комунікативні типи речень. Структурні типи речень. Двоскладні і односкладні. Неповні (еліптичні) речення. Порядок слів у реченні: прямий і зворотний. Актуальне членування речень: пряме і непряме. Тема і рема, проміжний компонент (transition). Мовні засоби, які зумовлюють непряме актуальне членування: порядок слів, there-конструкції, it-конструкції, протиставні конструкції, артиклі/детермінанти, підсилювальні частки.

Тема 8. Складносурядне речення і типи сурядного зв'язку.

Загальна характеристика складносурядного речення як поліпредикативної структури. Типи сурядного зв'язку: єднальний, розділовий, протиставний, причинно-наслідковий. Сурядні сполучники і сурядні адverbіальні слова.

Сильний і слабкий сурядний зв'язок. Сурядний зв'язок як діагностична модель для визначення підрядного зв'язку. Відкриті і закриті сурядні конструкції.

Тема 9. Складнопірядне речення як поліпредикативна конструкція.

Загальна характеристика складнопірядних речень. Головне та підрядне речення. Синдетичний і асиндетичний зв'язок. Різні підходи до класифікації складнопірядних речень: функціональний принцип і категоріальний принцип. Характеристика підрядних речень із функцією підмета. Характеристика підрядних предикативних речень. Характеристика підрядних додаткових речень. Характеристика підрядних означальних речень. Характеристика підрядних обставинних речень.

Лексичний блок (німецька мова)

Тема 1. Персональна інформація.

Автобіографія. Зовнішній вигляд та риси характеру людини. Інтереси і проблеми молоді. Дружба.

Тема 2. Родинне життя.

Родинні стосунки. Виховання дітей. Вплив батьків на рішення дітей. Проблеми в родині.

Тема 3. Студентське життя та навчання.

Навчання в університеті. Мови світу. Робочий день студента. Університети світу. Дозвілля. Поєднання роботи і навчання: переваги і недоліки. Плани на майбутнє.

Тема 4. Житло

Інтер'єр. Умови життя. Ринок нерухомості.

Тема 5. Україна.

Географічні дані. Політичний устрій. Культура і традиції. Відомі люди України.

Тема 6. Англомовні країни.

Подорожі. Робота та відпочинок за кордоном.

Тема 7. Спорт.

Літні та зимові види спорту. Спортивні змагання та олімпійські ігри. Роль спорту в житті людини.

Тема 8. Екологія.

Природа та захист довкілля. Промисловість та сільське господарство. Проблеми захисту навколишнього середовища та їх вирішення. Охорона довкілля. Світовий екологічний рух.

Тема 9. Освіта.

Система середньої та вищої освіти. Освіта за кордоном.

Тема 10. Комунікація.

Сучасні форми комунікації. Комп'ютери. Мобільні телефони. Соціальні мережі. Вплив інформаційних технологій на життя людини.

Тема 11. Кар'єра.

Працевлаштування. Кар'єрне зростання. Як стати успішною людиною?

Граматичний блок (німецька мова)

Тема 1. Частини мови в німецькій мові.

Класифікація частин мови. Повнозначні частини мови. Службові частини мови. Критерії приналежності до певної частини мови: семантичний, формальний, функціональний.

Тема 2. Іменник.

Іменник як повнозначна частина мови: лексико-граматичне значення іменника, формальні ознаки, функціональні ознаки. Категорія роду. Проблема визначення роду. Категорія відмінка. Категорія числа.

Тема 3. Дієслово.

Дієслово як повнозначна частина мови. Система граматичних категорій. Категорія часу. Засоби вираження часу/часових відносин (морфологічні, синтаксичні, лексичні). Функціональна транспозиція граматичних часових форм.

Тема 4. Категорії стану і способу в системі дієслів німецької мови.

Категорія стану дієслів. Граматична опозиція активного і пасивного станів. Розрізнення форм пасивного стану (пасивна дія, дієслівний присудок) і активного стану (стан об'єкта, складений іменний присудок), ідентичних за формою. Дійсний спосіб, наказовий спосіб, умовний спосіб.

Тема 5. Прикметники та прислівники.

Ступені порівняння прикметників та прислівників. Типи відмінювання прикметників.

Тема 6. Просте речення як монопредикативна конструкція.

Просте речення – конструкція з одним предикативним центром. Класифікація простих речень за комунікативним типом, за структурою. Порядок слів у реченні: прямий і зворотний.

Тема 7. Складносурядне речення і типи сурядного зв'язку.

Загальна характеристика складносурядного речення як поліпредикативної структури. Типи сурядного зв'язку: єднальний, розділовий, протиставний, причинно-наслідковий. Сурядні сполучники і сурядні адвербіальні слова.

Тема 8. Складнопідрядне речення як поліпредикативна конструкція.

Загальна характеристика складнопідрядних речень. Головне та підрядне речення. Типи підрядних речень. Підрядні сполучники і сполучні слова.

Рекомендовані джерела

Основні

1. Clare, A., Wilson J.J. Speak Out B2. Student's Book. 3rd ed. Harlow : Pearson Educated Limited, 2022. 176 p.
2. Dignen, Sh., Warwick, L. Speak Out B2+. Student's Book. 3rd ed. Harlow : Pearson Educated Limited, 2022. 139 p.
3. Dignen, Sh. Speak Out B2+. Workbook with key. 3rd ed. Harlow : Pearson Educated Limited, 2022. 94 p.
4. Edwards, L., Eales, F. SpeakOut C1-C2. Students' Book. 3rd ed. Pearson, 2023. 179 p.

5. Anne Buscha, Szilvia Szita. Begegnungen: Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Sprachniveau A1+. Leipzig : Schubert-Verlag, 2021. 240 S.
6. Anne Buscha, Szilvia Szita. Begegnungen: Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Sprachniveau A2+. Leipzig : Schubert-Verlag, 2021. 270 S.
7. Anne Buscha, Szilvia Szita. Begegnungen: Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Sprachniveau B1+. Leipzig : Schubert-Verlag, 2021. 267 S.

Допоміжні

1. Бистров Я.В. Лексикологія англійської мови: практикум. Івано-Франківськ, 2024. 55 с.
2. Andrea Finster, Dagmar Giersberg, Friederike Jin, Verena Paar-Grünbichler, Steve Williams. Panorama A1: Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch. Berlin : Cornelsen Verlag, 2020. 182 S.
3. Andrea Finster, Friederike Jin, Verena Paar-Grünbichler, Britta Winzer-Kiontke. Panorama A1: Deutsch als Fremdsprache. Übungsbuch. Berlin : Cornelsen Verlag, 2020. 219 S.
4. Andrea Finster, Friederike Jin, Verena Paar-Grünbichler, Britta Winzer-Kiontke. Panorama A2: Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch. Berlin : Cornelsen Verlag, 2020. 166 S.
5. Carmen Dusemund-Brackhahn, Andrea Finster, Dagmar Giersberg, Friederike Jin, Verena Paar-Grünbichler, Steve Williams. Panorama A2: Deutsch als Fremdsprache. Übungsbuch. Berlin : Cornelsen Verlag, 2020. 244 S.
6. Dreyer, Schmitt. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Die Gelbe aktuell. Ismaning : Hueber Verlag, 2013. 395 S.
7. Ilse Sander, Birgit Braun u.a. DaF kompakt neu A1: Kurs- und Übungsbuch. Klett Verlag, 2021. 152 S.
8. Ilse Sander, Birgit Braun u.a. DaF kompakt neu A2: Kurs- und Übungsbuch. Klett Verlag, 2021. 184 S.
9. Roadmap C1. Student's Book. Pearson Educated Limited, 2021. 192 p.

ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИЙ СКЛАДНИК

Тема 1. Переклад текстів економічної тематики. Граматичний аспект перекладу. Лексичні трансформації під час перекладу. Прагматичний аспект перекладу. Труднощі перекладу текстів економічної тематики.

Тема 2. Переклад текстів юридичної тематики. Граматичний аспект перекладу. Лексичні трансформації під час перекладу. Прагматичний аспект перекладу. Труднощі перекладу текстів юридичної тематики.

Тема 3. Переклад текстів науково-технічної тематики. Граматичний аспект перекладу. Лексичні трансформації під час перекладу. Прагматичний аспект перекладу. Труднощі перекладу текстів науково-технічної тематики.

Тема 4. Переклад текстів суспільно-політичної тематики. Граматичний аспект перекладу. Лексичні трансформації під час перекладу. Прагматичний аспект перекладу. Труднощі перекладу текстів суспільно-політичної тематики.

Тема 5. Переклад текстів дипломатичної тематики. Граматичний аспект перекладу. Лексичні трансформації під час перекладу. Прагматичний аспект перекладу. Труднощі перекладу текстів дипломатичної тематики.

Тема 6. Переклад текстів агропродовольчої сфери. Розвиток сільських територій. Державні програми підтримки сільських територій. Проблеми сільських районів ЄС. Переваги сільських районів ЄС. Виробництво продукції тваринництва та маркетинг Торгівля продукцією тваринництва. Здоров'я та добробут тварин. Перепони для національних експортерів. Система забезпечення якості та безпеки харчових продуктів. Органічні продукти. Органічне сільське господарство: розповсюдження та роздрібна торгівля. Операції та цілі органічного сільського господарства. Причини переходу на органічне сільське господарство. Переваги органічного сільського господарства. Види органічних продуктів. Інспекційна система та правила функціонування у сфері органічного сільського господарства. Зміни та прогнози щодо світової торгівлі зерном. Виробництво аграрної продукції. Типи виробництва в аграрній сфері. Продукти агропродовольчої сфери, що експортуються Україною. Новітні технології в аграрному виробництві. Сільське господарство та захист навколишнього середовища.

Рекомендовані джерела

Основні

1. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : підручник. Вінниця : Нова Книга, 2019. 448 с.
2. Кучер З. І., Орлова М. О., Ліпісівський М. Л. Галузевий переклад : німецька мова : навч. посібник. Вінниця : Нова книга, 2018. 144 с.
3. Матузкова О. П., Гринько О. С., Негру А. П. Перекладаємо з української мови англійською професійно : навч.-метод. посіб. із курсу «Практика перекладу». Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2021. 160 с.

Допоміжні

1. Воловик Л. Б., Савенкова О. О., Сахарова Л. М. Словотвірні потенції твірних основ префіксальних дієслів на рівні утворення безафіксно-похідних іменників у німецькій економічній термінології. *Філологічні науки : зб. наук. праць*. Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка. 2019. Вип. 30. С. 63–68.
2. Казакова Т. А. Практичні основи перекладу. Київ : СПб., 2020. 320 с.
3. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми : навч. посібник. Вид. 5-те, випр. Вінниця : Нова Книга, 2018. 656 с.
4. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. Київ : Юніверс, 2018. 280 с.
5. Ткачова Є., Мочалов С. English-Ukrainian Agricultural Dictionary / Англійсько-український сільськогосподарський словник. Київ : Перун, 2018. 704 с.

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИЙ СКЛАДНИК

Тема 1. Література Стародавнього Сходу. Антична література. Загальна характеристика літератури Стародавнього Сходу. Давньогрецька міфологія. Давньогрецький епос. Давньогрецька лірика. Давньогрецька драматургія. Загальна характеристика давньоримської літератури.

Тема 2. Література Середньовіччя та доби Відродження. Література середніх віків. Літературні жанри зрілого середньовіччя. Героїчні епоси. Рицарський роман. Міська (бюргерська) література. Виникнення середньовічної драми й театру. Основні принципи Ренесансу. Італійське Відродження. Франческо Петрарка. Література доби Відродження. Творчість В. Шекспіра.

Тема 3. Літературний процес XVII–XVIII століття. Історико-літературний процес XVII століття. Бароко, його філософські основи. Творчість Кальдерона – вершина літературного бароко. Драма «Життя – це сон». Класицизм. Жан Батист Мольєр – майстер класицистичної комедії.

Просвітництво. Просвітницький класицизм, реалізм. Рококо, сентименталізм як стильові течії літератури Просвітництва. Англійський просвітницький роман. Д. Дефо., Дж. Свіфт. Ідейно-художні течії в німецькій літературі XVIII ст. Творчість Й.-В. Гете. Драматургія Ф. Шиллера. «Розбійники». Італійська література XVIII ст. Жанр казки-ф'яби у творчості К. Гоцці.

Тема 4. Історія літератури XIX століття. Романтизм у літературі США. Новели Е. По. Романтизм Німеччини. Творчість Е. Т. А. Гофмана, Г. Гейне. Романтизм Франції: В. Гюго. Романтизм Англії. Творчість поетів «озерної школи», Дж. Г. Н. Байрона (поема «Мазепа», роман у віршах «Дон Жуан»). Романтизм Польщі: А. Міцкевич (поезії «Кримські сонети»). Реалізм у літературі Франції: П. Меріме (новела «Кармен»). Реалізм у літературі Англії. Ч. Діккенс як майстер соціально-психологічної прози. Детективна література. Американська література. Творчість У. Уїтмена.

Тема 5. Література межі століть та XX століття. Особливості літературного процесу кінця XIX – початку XX ст. Виникнення й сутність «декадансу», модернізм, естетична природа і визначальні риси. Символізм. Творчість П. Верлена. Імпресіонізм. К. Гамсун. Естетизм. Творчість О. Уайльда. Неоромантизм. Джек Лондон. Авангардистські течії: кубізм, дадаїзм, сюрреалізм. Експресіонізм. Творчість Ф. Кафки. Тема «втраченого покоління» в соціально-психологічних романах Е. М. Ремарка. Літературні антиутопії та дистопії: Дж. Оруел, В. Голдінг. Драматургія Б. Шоу. Роман-притча «Чума» А. Камю. «Театр абсурду» і його естетичні та філософські засади. Постмодерний роман П. Зюскінда «Запахи». Література США. Д. Селінджер «Над прірвою в житті». Японська література. Творчість Кобо Абе («Жінка в пісках»).

Тема 6. Сучасний літературний процес. Франція. М. Уельбек. «Елементарні частинки». Англія. Й. Пірс. Арт-детективи «Загадка Рафаеля». Австрія. Е. Єлінек «Піаністка». Норвегія. Е. Лу. Роман «Наївно. Супер» як філософська притча і як роман-виховання. Роман «Під владою жінки». США. У. Гібсон – засновник

стилю «кібер-панк». «Код да Вінчі» Д. Брауна. Лауреати Нобелівської премії в галузі літератури ХХІ ст.

Рекомендовані джерела

Основні

1. Белаш Г. О. Історія античної літератури. Харків : Центр учбової літератури, 2020. 236 с.
2. Вишницька Ю. В., Тверітінова В. І. Історія зарубіжної літератури межі ХІХ–ХХ століть : навч.-метод. посіб. для студентів. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. 304 с.
3. Колошук Н. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : у 2 ч. Частина 1. Модерна доба. Київ : Кондор, 2023. 520 с.
4. Тверітінова Т. І. Історія зарубіжної літератури ХІХ століття. Доба реалізму : навч. посіб. для студ. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 424 с.
5. Яременко Н. В., Коломієць Н. Є. Історія зарубіжної літератури ХVІІ – ХVІІІ століття : навч. посіб. Кривий Ріг, 2021. 168 с.
6. Яременко Н. В., Коломієць Н. Є. Історія зарубіжної літератури: Середньовіччя – ХVІІІ століття : навч. посіб. Кривий Ріг, 2023. 335 с.

Допоміжні

1. Коломієць Н., Яременко Н. Історія зарубіжної літератури другої половини ХІХ століття: матеріали для вивчення : навчальний посібник. Кривий Ріг, 2021. 144 с.
2. Кушнірова Т. В. Модернізм і постмодернізм у зарубіжній літературі: навч.-метод. посібник. Полтава, 2018. 112 с.
3. Мокляк О. І., Пірошенко С. Ю. Синкретизм постмодерністського детективу Дена Брауна у площині наукового дискурсу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2024. № 69, Т. 2. С. 15–18.
4. Орлова О. В., Мокляк О. І. Художня інтрига у проєкціях читацьких очікувань. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2024. Т. 35 (74), № 5. С. 34–38.
5. Тверітінова Т. Історія зарубіжної літератури ХІХ століття. Доба реалізму. Київ, 2020. 424 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Рівень якості підготовки бакалавра визначається з використанням комплексної системи оцінювання: за 100-бальною, 4-бальною, та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (за шкалою «А», «В», «С», «D», «Е», «FX», «F»).

Підсумкова оцінка комплексного атестаційного екзамєну визначається через знаходження середньоарифметичного значення отриманих оцінок за кожен вид завдань, передбачених Програмою атестації.

Критерії оцінювання результатів практичного ситуатійного завдання, відтворених у процесі говоріння за темою поданого повідомлення, виконання усного перекладу:

- «відмінно» (90 – 100 балів; А – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти уміє подати інформацію відповідно до комунікативного завдання, правильно використовує лексичні одиниці та граматичні структури;

- «добре» (82 – 89 бали, В – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти уміє подати інформацію відповідно до комунікативного завдання, припускається незначних лексичних та граматичних помилок; допущені помилки не порушують сприйняття змісту;

- «добре» (74 – 81 бали, С – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти подає інформацію відповідно до комунікативного завдання, проте використовує обмежений запас лексики та граматичних структур, припускається помилок, які ускладнюють розуміння змісту;

- «задовільно» (64 – 73 бали, D – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти подає інформацію відповідно до комунікативного завдання, проте припускається великої кількості помилок;

- «задовільно» (60 – 63 бали, Е – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти частково подає інформацію відповідно до комунікативного завдання, проте припускається великої кількості помилок;

- «незадовільно» (35 – 59 балів FX – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти подає інформацію невідповідно до комунікативного завдання, використовує дуже обмежений запас лексики та граматичних структур, припускається помилок, які роблять неможливим розуміння змісту;

- «незадовільно» (1 – 34 балів, F – за шкалою ЄКТС) – у здобувача вищої освіти подання інформації відповідно до комунікативного завдання викликає великі труднощі.

Критерії оцінювання письмового перекладу:

- «відмінно» (90 – 100 балів, А – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти уміє перекладати тексти відповідно до комунікативного завдання, правильно використовує лексичні одиниці та граматичні структури;

- «добре» (82 – 89 бали, В – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти уміє перекладати тексти, припускається кількох помилок при використанні вивчених

граматичних структур; допущені помилки не порушують сприйняття змісту тексту;

«добре» (74 – 81 бали, C – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти уміє перекладати тексти, проте використовує обмежений запас лексики та граматичних структур, припускається помилок, які ускладнюють розуміння тексту;

«задовільно» (64 – 73 бали, D – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти перекладає тексти, припускається великої кількості помилок;

«задовільно» (60 – 63 бали, E – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти може перекласти окремі частини тексту, припускається великої кількості помилок;

«незадовільно» (35 – 59 балів, FX – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти намагається перекласти окремі частини тексту, але припускається великої кількості помилок, які унеможливають розуміння тексту;

– «незадовільно» (1 – 34 балів, F – за шкалою ЄКТС) – здобувач вищої освіти не може виконати письмовий переклад тексту.

Критерії оцінювання завдань аудіювання:

Кожна правильна відповідь здобувача вищої освіти оцінюється в 1 бал. Розрахунок підсумкової оцінки відповідно до 100-бальної шкали оцінювання здійснюється за такою формулою:

$$\text{Підсумкова оцінка} = \frac{\text{Кількість правильних відповідей} \times 100 \%}{\text{Загальна кількість тестових завдань}}$$

Критерії оцінювання виконання тестових завдань з літературознавчих освітніх компонентів:

Кожна правильна відповідь здобувача вищої освіти оцінюється в 1 бал. Розрахунок підсумкової оцінки відповідно до 100-бальної шкали оцінювання здійснюється за такою формулою:

$$\text{Підсумкова оцінка} = \frac{\text{Кількість правильних відповідей} \times 100 \%}{\text{Загальна кількість тестових завдань}}$$